Donderdag 25 November 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4064

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zon..ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Eerste bombardement op Toulon.

Brandend Berlijn door Mosquito's aangevallen.

Japanse vloot lijdt nieuwe nederlaag bij Bougainville.

Gilbert-groep in Noordamerikaans bezit met uitroeiïng Japanners op eiland Betio.

Felle strijd aan de oevers van de Sangro.

NIEUWE SCHADE IN DE DUITSE HOOFDSTAD.

John Colburn seint uit Stockholm:
Nieuwe branden loeiden in geheel Berlijn en „muren van branden" van bijna een kilometer lengte ontstonden volgens de beschrijvingen, die door de Zweedse bladen gegeven worden na de tweede aanval van de Raf binnen 24 uur. Het Stockholmse nieuwsblad „Aftontidningen" zeide van betrouwbare zijde vernomen te hebben, dat nieuwe branden, welke in de afgelopen nacht veroorzaakt werden door de brandbommen, samenvloeiden met de branden, die nog woedden sedert de aanval van Maandagavond toen 2300 ton aan bommen geworpen werd. De hoofdstad van het Reich is hierdoor lam geslagen en practisch geïsoleerd.

Het niewsblad „Allehanda" schatte het aantal doden ten gevolge van de aanval van Maandagavond op 25.000. Verder zeide het blad, dat het centrum van Berlijn wederom het doel was in de afgelopen nacht en dat de spoorwegstations, de gas- en waterleidingen leden.

„Aftontidningen" zeide, dat de aanval van Dinsdagnacht vrijwel even groot was als die van Maandag. De aanval van Dinsdag was ook de derde binnen zes dagen op het zenuwcentrum van Hitlers Reich. Ontploffingen van reusachtige bommen deden alle delen van Berlijn schokken, doch de branden veroorzaakten de grootste verschrikking. Stormwolken van as trokken door de straten en dikwijls konden verschrikkelijke vlammenvlaggen zien tengevolge van het biezondere effect der bomontploffingen. De ontploffingen schijnen een luchtledige opening te vormen, waardoor de vuurgolven als een cycloon omhoog schieten.

De brandweerdiensten zijn niet in staat het hoofd te bieden aan de taak: en „Aftontidningen" zeide, dat gehele woningblokken van honderden meters lengte vandaag in lichterlaaie staan.

Elk gebouw in het district van de dierentuin is gehavend. De luxe restaurants tegenover de Gedächtsnisbirche liggen in puin. Een ooggetuige vertelde aan het blad „Social Demokraten" dat hieronder behoren: het Restaurant Traube, het Café Berlijn en het Café am Tiergarten. Het Ufa Paleis, Berlijns grootste bioscoop, is vernield. Het district van de Tiergarten werd volgens de ooggetuigen door bommen bekogeld omdat de zware luchtdoelbaterijen in dat park staan opgesteld.

In een deel van dat park staat een reusachtige vesting met luchtdoelkanonnen. Berlijn is vandaag van de wereld afgezonderd per telefoon en telegraaf. Noch oproepen per telefoon noch telegrammen werden vandaag in Berlijn aangenomen en de Zweedse correspondenten zijn ook niet in staat naar buiten te telefoneren.

Omdat Berlijn het middelpunt is van Hitler-Europa, zijn de verbindingen met bijna het gehele continent aangetast. Diplomatieke vertegenwoordigers van de gezantschappen, die uit Berlijn gebombardeerd zijn, pogen nog steeds contact te maken met hun collega's (Stockholm, (AP) 24.11).

GOEBBELS' PROPAGANDA-MACHINE ONTWRICHT.

De kortegolf-luisterdiensten van de National Broadcasting Company deelden mede, dat de radio-stations van Berlijn te kennen geven, dat de luchtaanvallen op de Duitse hoofdstad Goebbels' propaganda-machine hebben ontwricht. Geheel andere stemmen verzorgden gisteren en vandaag de morgenprogramma's. De uitzending gaf te kennen, dat mogelijk hulp of noodapparaten wordt gebruikt. Men zeide: „Het wil bijna lijken alsof een „blockbuster" is geland op de nieuws- en telegraafkamer van de nazies" (New York, (AP) 24.11).

NOORDAMERIKAANSE AMBASSADE IN BERLIJN VERNIELD.

Het Zweedse nieuwsblad „Allehanda" zeide in een bericht van het Scandinavische Telegraafbureau uit Berlijn, dat de Noordamerikaanse Ambassade op de Pariser Platz bij de Brandenburger Tor in puin ligt als gevolg der Britse bombardementen (Stockholm, (AP) 24.11).

DUITS COMMUNIQUÉ

Als volgt luidt het Duitse communiqué van Woensdag:

„In het bruggehoofd van Nikipol in de grote Dnjepr-bocht en nabij Tsjerkassy werden nieuwe sterke Sovjetaanvallen teruggeslagen in krachtige gevechten en de vijandelijke strijdkrachten, die doorbraken werden in tegenaanvallen opgeruimd of teruggeslagen. Ten Zuiden van Krementsjug werden de hevige gevechten voortgezet. In het achterland ten Zuid-Westen van Tsjerkassy werden verschillende versterkte kampen vernield.

Ten Westen van Kiev veroorzaakte een onzer aanvallen de omsingeling van grote vijandelijke strijdkrachten. Een Duitse tank-divisie vernielde of veroverde gisteren in dit gebied 30 tanks, 6 batterijen en 40 andere kanonnen van alle kalibers. Een aantal gevangenen werd binnengebracht. Hevige gevechten in het gebied van de wig ten Westen van Gomel werden gisteren voortgezet. Ten Noord-Westen van Nevel werd door onze tegenaanval enig gebied teruggewonnen. Aan het Zuidelijk Italiaanse front ontwikkelden zich gisteren levendige plaatselijke gevechten.

In de Westerlijke sector faalde een vijandelijke aanval op de berg-positie ten Westen van Venafro. In de Oostelijke sector werden onze voorposten aangevallen door superieure Britse strijdkrachten. De hoofdstad van het Reich werd weer aangevallen door sterke Britse bommenwerper-formaties in de avond van 23 November. Deze terreur-aanval veroorzaakte nieuwe en grote brandschade in verschillende wijken van de stad. Grote woonwijken en talloze Openbare Gebouwen, kerken, gezondheidsinrichtingen en kunstbouwwerken werden vernield. Gevechtsvliegtuigen en het luchtdoelgeschut van de Luftwaffe brachten, niettegenstaande de moeilijke omstandigheden 19 vijandelijke vliegtuigen naar beneden". (Londen, (AP) 24.11.)

MIHAILOVITSJ BEHEERST MONTENEGRO.

De Joegoslaven hebben de Duitsers gedwongen en hen enkel in het bezit gelaten van de verbindingen bij de grootste eventuele invasie-haven in het Zuiden van Joegoslavië. Dit werd te kennen gegeven in een verklaring van Generaal Mihailovitsj waarin gezegd wordt, dat zijn strijdkrachten geheel Montenegro beheersen met uitzondering van het versterkte kustgebied rondom Kotor. Deze verklaring werd gedaan, terwijl de patriottengroep onder Tito nieuwe defensieve successen meldde tegen de Duitsers verder en Noorden. He communiqué van de Partijgenoten repte echter niet over de eilanden in het Noordelijk deel van de Adriatische Zee nabij de toegangswegen naar Fiume; misschien betekent dit, dat de Duitsers eindelijk successen hebben geboekt in de langdurige en bloedige pogingen om deze strategisch belangrijke positie in te nemen. (Londen, (AP) 24.11).

FRANSE GOEDKEURING AAN ATLANTISCH HANDVEST GEHECHT.

De Franse Raad van Advies bracht unaniem de Franse goedkeuring tot uitdrukking ten aanzien van het Atlantisch Handvest, de verklaringen der Verenigde Landen en de Moskou-conferentie. Ook werden de Geallieerden eraan herinnerd, dat het Franse Comité altijd Frankrijks verplichtingen met betrekking tot verdragen is nagekomen. Vervolgens werd goedkeuring gehecht aan Frankrijks deelneming met de andere Geallieerden aan de gezamenlijke oorlogsinspanning tot de volledige nederlaag van de as. (Algiers, (AP) 24.11)

FRANSE COMMUNISTEN WILLEN ALLIANTIE MET RUSLAND.

Edward Kennedy seint uit Algiers:
De Franse communisten eisten een ogenblikkelijke Franse militaire, politieke en economische alliantie met Rusland. De afgevaardigde Florimond Bonte legde deze eisen voor aan de Raad van Advies. Ook vroeg hij „het volle recht van Frankrijk op onafhankelijkheid en het volle recht om deel te nemen aan alle vredesonderhandelingen". Bonte zeide, dat "Frankrijk met spanning wacht op het tweede front. Hij klaagde, dat vele Italiaanse anti-fascisten niet in staat zijn Italië binnen te komen, terwijl de fascisten getolereerd worden.

Later in zijn rede bepleitte Bonte ook allianties met Groot Brittannië en de Verenigde Staten gelijk aan die met Rusland (Algiers, (AP) 24.11).

DE TOESTAND IN DE LIBANON.

De vrijgelaten Libanese Afgevaardigden hervatten hun werkzaamheden en keerden hun kantoren terug onder het gejuich van de menigten, wie zich voor de Kamer hadden opgesteld. De proteststaking kwam ten einde en het normale leven hervate zijn gang. Men gelooft, dat de Libanese President Bechara el Khoury heden zal conferereren met Generaal Georges Catroux, den specialen Afgezant van het Franse Nationale Comité, om het geschil op te lossen (Beiroet, (AP) 24.11).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„**Op de grond**: Er was weinig verbetering te bespeuren in het weer, dat nog steeds de verrichtingen hindert. Het vijandelijke geschut was actief aan het front van het 5e leger. De troepen van het 8e leger vorderden een weinig in de centrale sector en Alfedena werd bezet. Het dorp was vernield door den vijand. Verder naar het Noorden waar wederom veel regen viel, vonden weinig veranderingen plaats".

Het slechte weer beperkte de luchtverrichtingen gisteren grotendeels tot aanvallen op Albanië, waar Spitfires van de Royal Airforce convooien op de wegen aanvielen. Op zijn minst 9 vrachtauto's werden vernield en nog zeker een dozijn werd beschadigd (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 24.11).

AANVAL OP DUITS CONVOOI.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Beaufighters van het Kustcommando, geëscorteerd door Spitfires, vielen gisterenmiddag een vijandelijk convooi onder de Nederlandse kust aan. Een grote tanker werd getorpedeerd en met de achtersteven onder water achtergelaten. 2 Geleideschepen werden in brand gezet en 3 andere werden ernstig beschadigd. 4 Beaufighters worden vermist" (Londen, (AP) 24.11).

ITALIAANSE JODEN GEINTERNEERD.

Uit het gehele deel van Italië dat door de Duitsers bezet is werden de Joden bij wagonladingen gevoerd naar het gebied van Piacenza waar naar schatting reeds meer dan 10.000 geïnterneerd zijn. (Aan de Zwitsers-Italiaanse grens, (AP) 24.11).

GEALLIEERDE VLIEGTUIGEN BOVEN SOFIA.

De Duitse radio deelde mede, dat Geallieerde vliegtuigen zich boven Sofia bevonden. Het alarmsignaal klonk om 13 uur en het alarm duurde twee uren (Londen, (AP) 24.11).

Het nieuws van vandaag.

Snelle houten bommenwerpers van de Royal Airforce — de zogenaamde Mosquito's — deden de sirenes van de Berlijnse luchtbeschermingsdienst wederom loeien in de afgelopen nacht, maar de aanval was heel wat minder krachtig dan die van de twee voorgaande nachten. De rook stijgt nog steeds omhoog van Berlijn als gevolg van de branden en tot aan de Zweedse kust had men last van de roet zoals wij elke dag in Otrabanda. Ellenlange verslagen komen binnen over de schade in de Duitse hoofdstad.

De ene ooggetuige beschrijft nog een schrikwekkender beeld dan den ander en voornamelijk heeft men het nog over de aanval van Maandagnacht. Het schijnt, dat zowel de residenties van Hitler en Goebbels als van Ribbentrop vernield zijn. Bovendien heeft het Propaganda Ministerie ook de kracht van de Britse super-bommen kunnen voelen. Het Paleis van den Rijkspresident is opgeblazen alsook verschillende andere belangrijke bouwwerken. De Duitsers kunnen slechts dreigen met represailles. Nu zullen zij hun „geheime wapen" gaan gebruiken, zeggen zij.

In Engeland leest men deze Duitse dreigementen en men haalt de schouders op. Erger dan Berlijn het te verduren had kan het niet worden. Men is eerder geprikkeld over het verlies van Leros en Samos in de Aegeïsche Zee, niettegenstaande de Duitsers er grotere verliezen leden dan de Britten. Alleen bij Samos verdronken volgens bekendmaking van Clement Attlee 4000 Duitsers. Churchill schijnt uitlandig te zijn. Misschien zit hij al ergens te beraadslagen met Roosevelt, Stalin en misschien ook Tsjang Kai Sjek. Het zou ons niets verwonderen als de bombardementen op Berlijn iets met de bijeenkomst der Grote Leiders te maken zouden hebben. Wij zullen zien......

Behalve Berlijn zijn ook nog andere plaatsen gebombardeerd. Toulon, de Franse vlootbasis waar de Duitsers nu hun duikboten houden, werd voor de eerste maal door de Geallieerden aangevallen. In de Bulgaarse hoofdstad Sofia kwamen weer bommen terecht. Turijn in Noord-Italië moest eraan geloven. Heden — zo zegt een vroeg bericht uit Londen — staken Geallieerde vliegtuigformaties het Kanaal over in de richting van het vasteland.

Britten en nazies zijn in bloedige gevechten gewikkeld ten Noorden van de rivier de Sangro in Italië, die door het 8e leger overgestoken werd. Langzaam maar zeker wordt de vijand teruggedrongen.

De aanvallen van de Duitsers ten Westen van Kiev in Rusland zijn ook tot staan gebracht en het Russisch communiqué van gisterenavond kon melden, dat de Russen hun stellingen verbeterd hebben.

Mooi nieuws kwam uit de Stille Oceaan. Overal gaan de Japanners eraan. De Gilbert-eilanden zijn practisch geheel in Noordamerikaans bezit nu het eiland Betio van de Tarawa-atol veroverd werd binnen 100 uren na de landing. De Japanners verhaasten hun eigen ondergang door een verwoede tegenaanval te doen. 4000 Japs vonden de dood.

En Generaal MacArthur meldt een nieuwe Geallieerde vlootoverwinning in de wateren tussen het eiland Bougainville en de Japanse basis te Rabaul. 4 Japanse torpedojagers werden in de grond geboord en nog 1 werd gehavend. Steeds slechter wordt de situatie voor de Japs en Admiraal Nimitz te Pearl Harbor zeide dat overal aanvallen verwacht kunnen worden waar zij zitten.

Belangrijke verklaringen ten aanzien van de olieproductie in Zuid-Amerika en het Caraïbisch gebied werden afgelegd door den Directeur van de Standard Oil Company die pas in New York is teruggekeerd. Verder worden belangrijke data gegeven door AP-man Phil Clarke, o.a. over onze raffinaderijen. De redevoering van Hare Majesteit de Koningin leze men op blz. 2.

Hare Majesteit zegt Nederland zijn bevrijding aan.

Tussen de bevrijdingsdag en de terugkeer van het normale leven zullen enkele dagen of weken verlopen.

Het militair tussenbewind zal verantwoording schuldig zijn aan regering en volk.

Bij de bevrijding zal er een geheel nieuw Nederland opstaan.

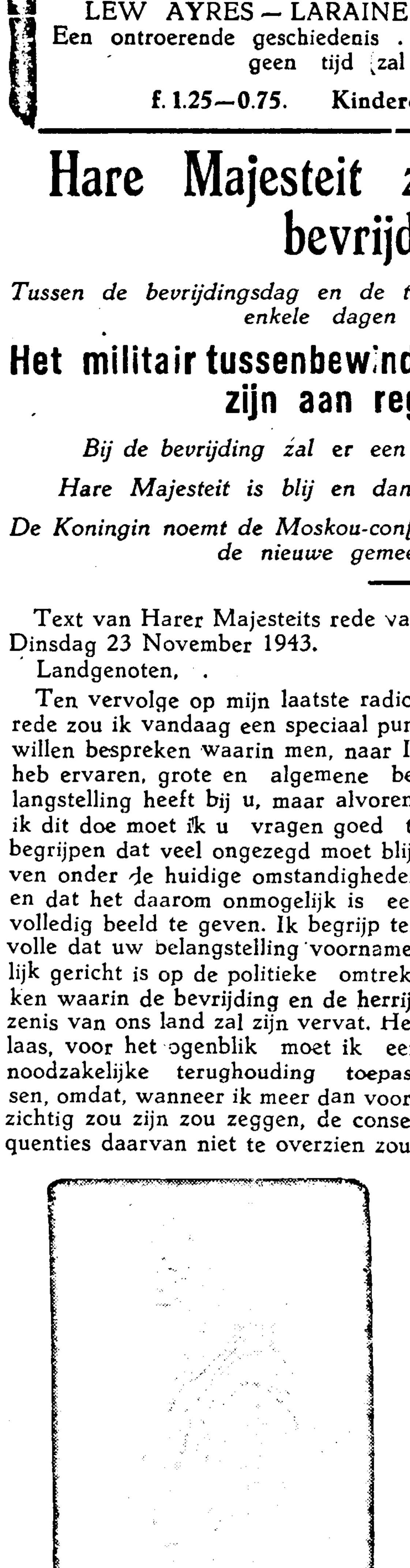
Hare Majesteit is blij en dankbaar voor vrije critiek in de pers.

De Koningin noemt de Moskou-conferentie een „veelbelovend beginpunt voor de nieuwe gemeenschap van natiën."

Text van Harer Majesteits rede van Dinsdag 23 November 1943.

Landgenoten,

Ten vervolge op mijn laatste radiorede zou ik vandaag een speciaal punt willen bespreken waarin men, naar Ik heb ervaren, grote en algemene belangstelling heeft bij u, maar alvorens ik dit doe moet ik u vragen goed te begrijpen dat veel ongezegd moet blijven onder de huidige omstandigheden en dat het daarom onmogelijk is een volledig beeld te geven. Ik begrijp ten volle dat uw belangstelling voornamelijk gericht is op de politieke omtrekken waarin de bevrijding en de herrijzenis van ons land zal zijn vervat. Helaas, voor het ogenblik moet ik een noodzakelijke terughouding toepassen, omdat, wanneer ik meer dan voorzichtig zou zijn zou zeggen, de consequenties daarvan niet te overzien zouden zijn. De medeluisterende vijand zou maar al te blij zijn wanneer hij iets hoorde dat hij in zijn voordeel zou kunnen aanwenden. Het zal u zonder twijfel duidelijk zijn dat een korte tijd zal moeten verlopen tussen het begin van de bevrijding en het ogenblik waarop het leven in normale banen zal gaan lopen en zij het normale aspect zal gaan hernemen.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina

Om dit tijdsbestek dat enige weken of misschien slechts enige dagen zal duren, te overbruggen wordt nu een militaire administratieve organisatie opgezet die verantwoordelijk zal zijn aan de Regering en aan de plaatselijke burgerlijke overheid. De Coördinatie die moet bestaan ten einde te tegemoet te komen aan de eisen gesteld door het einde van de oorlog aan het regiem in Nederland gedurende de eerste dagen der bevrijding, vereist toepassing van bevoegdheid die past in de geallieerde strategische organisatie.

Niet minder noodzakelijk is een harmonische band die moet bestaan tussen de nieuw functionerende overheid en het Nederlandse volk. Deze plannen zijn niet in de laatste plaats gemaakt teneinde u van den beginne af het ongestoorde gebruik te verzekeren van die vrijheden waarnaar gij zo zeer verlangt. Want de bevrijding betekent dat recht en wat weer zullen verschijnen op onze vaderlandse bodem en in de levens van ons allen. Om kort te gaan dit betekent de herleving van alle vrijheden waarbij wij zijn groot gebracht en die ons thans zelfs dierbaarder zijn dan ooit te voren. Ik heb reeds eenmaal gezegd dat bij de eerste schemering der bevrijding een nieuw Nederland zal verrijzen.

Daarom is het dat ik nu wens te zeggen hoe verrijkt ik mij gevoel met wat uw sluikpers voort brengt, dit voorziet ons van uiterst kostbaar opbouwmateriaal voor de nieuwe gemeenschap en het prikkelt ons om de vraagstukken van de toekomst te bestuderen. Ook zijn critiek voldoet mij in zeer biezondere mate. Het bevat in treffende duidelijkheid de diepte en de ernst van uwe overdenkingen. Hoe meer gij hebt overdacht en hoe meer uw overtuiging rijpt des te vlugger zal het mogelijk zijn vorm te geven aan onze toekomst. Met dankbaarheid bemerk ik in hoe grote mate uw denkbeelden en de mijne nu overeenstemmen met betrekking tot de toekomst en tot onze geestelijke strijd tegen de duistere machten van deze tijd.

Ik denk aan uw en mijn strijd tegen de beide vijanden: den vijand dien wij bevechten met de wapenen van de geest en den vijand dien wij bevechten in de oorlog zelf, een strijd die ons op de duur vermoeit en geestelijk uitput. Wij wensen sterk te zijn doch niet in bruutheid en zielloosheid. Wij wensen voort te gaan onze kracht te voeden — hetgeen in deze dagen zo dikwijls nodig is — uit de diepe bronnen van menselijkheid en liefde en haar te temperen met onze wens om in staat te zijn te leven als menselijke wezens.

Wij allen wensen ons uiterste best te doen om deze vlam levend te houden. Dit beeld vond ik in een artikel in uw sluikpers die ik hier vrijmoedig citeer. Deze gezamenlijke krachtsinspanning is het sterke cement dat ons samen bindt en meer dan iets anders doet het zien datgene wat alle Nederlanders gemeen hebben en wat heilig en dierbaar voor hen is. Welke kracht en welk een steun is dit voor allen die onder de verdrukking lijden en die dagelijks bitter moeten worstelen tot dat de steeds naderkomende dag der bevrijding verschijnt.

Ik ben er zeker van dat ik uitdrukking geef aan uw overtuiging wanneer ik zeg, dat het levend houden van deze vlam voor ons betekent: het winnen van de vrede en het waarborgen van de verwezenlijking van die toekomst die wij allen zo vurig wensen.

Sedert ik het laatst tot u sprak, boekte onze oorlogsinspanning vele successen doch wellicht belangrijker dan dit is de samenwerking die te Moskou bereikt werd voor de voortzetting van de oorlog en voor het tijdperk dat na de behaalde overwinning zal volgen.

Deze samenwerking is een veelbelovend beginpunt voor de nieuwe gemeenschap van natiën welker lijnd beginsel is een volgende wereldramp te voorkomen. Nederland is zich bewust van het aandeel dat het hierin moet nemen en het zal zijn volle medewerking verlenen aan alle verstandige plannen die rekening houden met zijn positie en zijn belangen.

Onze deelneming aan de herstelconferentie te Atlantic City moet van dit standpunt uit bezien worden. Daar zijn op dit ogenblik vertegenwoordigers der Verenigde Landen tezamen om maatregelen te nemen teneinde zo snel mogelijk de ellende te verlichten van de landen die nu onder den vijand zuchten. De lucht is vol van beloften voor de toekomst. Ik besluit met de wens dat deze beloften spoedig verwezenlijkt mogen worden.

Curaçao's Katholieken „in tempore belli".

Geen vervallen mensenwrakker meer, maar de uitgeleefde levenskracht der volken.

Huidige wereldramp een tuchtiging voor den vijand, maar ook voor ons.

De straf voor onze eigenliefde.

Nu de krijgskansen keren en de victorie in het verre verschiet licht, bezinken onze gedachten over de oorlog en uit de rijke verscheidenheid van gevoelens zullen de overheersende zijn: diepe afschuw voor het lafste en laagste verraad, dat ooit een misdadige geest kon ingeven; maar ook oprechte bewondering, diepe eerbied en onvergankelijke dankbaarheid voor al degenen, die met onbezweken moed, velen ten koste van hun leven, Neerlands eer hebben gewroken. Neerlands vrijheid hebben bevochten.

Nu pas voelen we, welk een verschrikking en foltering we al enkele jaren hebben doorgemaakt.

De radeloze woede en angstige verwarring is in de loop van ruim drie jaren uitgegroeid tot een klaar en duidelijk besef, wat de plicht van ons eist, tot een verbeten vastberadenheid om ons dierbaar land te wreken, om de tegenstand door te zetten wat het ons ook koste, tot de eindoverwinning; tot een steeds vruchtbaarder initiatief en een strakker omlijnd denkbeeld hoe onze gevoelens en verlangens op de meest doeltreffende wijze, in daden moeten worden omgezet!

De verrassende vindingrijkheid van propaganda en reclame voor onze grote zaak heeft de mogelijkheid uitgesloten, dat iemand nog in twijfel zou verkeren over de wijze, waarop hij in deze tijden zijn plicht als Nederlander moet vervullen.

Nederlanders maar ook Katholieken.

Maar daarbij mogen we nooit vergeten, dat wij ook Katholieken zijn, en dat wij ons als katholieken hebben te gedragen, vooral in de vervulling van deze plicht.

Onze katholieke geloofs- en plichtenleer bepaalt immers onze visie op de toestand, in velerlei opzicht: o.a. wat oorzaken, gevolgen, redmiddelen en verantwoordelijkheid betreft. En uit een helder inzicht zal vanzelf het verlangen voortspruiten om onze bevoorrechte positie als katholieken uit te buiten in dienst van kerk en vaderland. — Wij zullen het als een eer beschouwen, de kracht van onze geloofsovertuiging om te zetten in een vastberaden offermoed in alles wat het vaderland van ons vraagt: we zullen in onze geheel eigen wereldbeschouwing nieuwe motieven vinden, maar ook nieuwe middelen om de strijd te helpen winnen.

Laten we beginnen ons eens ernstig af te vragen, wat nu de diepste oorzaak is van deze ontzettende ramp en onmenselijke misdaad. „De Nazies!" klinkt het eenstemmig. Accoord, maar dat antwoord is voor ons niet afdoende. We weten immers, dat tenslotte niet Hitler en zijn bende de wereld regeren, maar God. En wij weten eveneens, dat God het kwaad niet wil, doch alleen maar toelaat volgens Zijn wijs bestel tot bestwil van den mens. En dan vragen wij ons af, wat zou God bewogen hebben dit alles toe te laten en welk goed zou hieruit voor ons kunnen voortkomen? Een absoluut zeker antwoord zullen wij nooit op deze vraag kunnen geven, voordat de toekomst ons zal ontsluierd zijn, volgens St. Paulus' woord: „ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen". Maar God staat ons toch zeker toe, zover menselijke redenering voorgelicht door de Openbaring, hiertoe in staat is, met voldoende waarschijnlijkheid een inzicht te verwerven, om ons gedrag daarnaar te regelen.

De oorlog is een tuchtiging, maar niet alleen voor den vijand.

Vooreerst mogen wij deze oorlog beschouwen als **een tuchtiging voor de moderne wereld,** die zich niet heeft gestoord aan Gods woord en gebod. Dat zijn zowel zij, die in hun gewetenloze struikroverpolitiek alle idee van recht en trouw overboord gooiden, als degenen, die, — ook niet steeds uit edele motieven, — hun ogen sloten voor het gevaar en het geschonden recht niet aanstonds wilden wreken, alsook al degenen, die meenden in handel en wandel, in het politieke als in het privé-leven, dat de eeuwige, door God gestelde wetten niet meer waren voor onze tijd. Tot deze laatste categorie horen wij......

„Wat zouden de stromen van leed worden tot kleine beekjes, wanneer de mensen de dammen wilden eerbiedigen, welke God tegen het verval van het leven, tegen de verruwing van het menselijk bestaan, tegen haat en hebzucht heeft opgeworpen. Maar wanneer de mensen deze dijken doorbreken, wanneer mensen de wetten Gods als onzin, als nutteloze oude rommel opzij schuiven, wanneer dan alles over en door elkaar gaat, wanneer de ellende wijd om zich heen grijpt en voortgolft als een overstroming, dan zou God daarvoor verantwoordelijk zijn? Als men dan durft te spreken van een „gesel Gods", dan kan men rustig onderzoeken, waaruit riem voor riem deze gesel is gevlochten, maar dan zal men vinden, dat elke streng, menselijk fabrikaat is en stamt uit werkplaatsen, waar de gedachte aan God geen toegang heeft". (E. Fiedler, God en het lijden).

Dan betekent het lijden een verwijt, een aanklacht, een waarschuwing, die tenslotte de striemende gesel wordt van een oorlogsgruwel. „Dan wordt de mensheid gedwongen, de oorzaken na te gaan, de bronnen van de ellende te zoeken. Het oorlogsleed wordt een boodschapper: hier zijt ge de verkeerde weg ingeslagen; hier hebt ge fundamenten verwaarloosd, zonder welke men niet bouwen kan, hier hebt ge u zelf een levenspractijk aangewend, waaraan ge ten gronde moet gaan; hier hebt ge hardnekkig gezworen bij een levensbeschouwing, die vergif was voor uw geluk en welzijn".

Het nut van het gezamenlijk gedragen leed des oorlogs.

Bovendien: gezamenlijk gedragen leed en onrecht is **de doodsteek voor de onuitroeibare eigenliefde.** „Wanneer tien of twintig man in een reddingsboot op open zee ronddrijven, heet het vanzelfsprekend en heel radicaal: gemeenschappelijk offeren voor de gemeenschappelijke redding. En stellig zal in dat geval ook de grootste egoïst zich buigen onder deze wet, omdat hij weet, dat zijn redding onverbrekelijk verbonden is met de redding der anderen. Inderdaad laat de gemeenschappelijke nood ons de sterkste gemeenschapservaringen beleven. Er steeds groeit uit deze ervaringen met elementaire kracht de erkenning: ik moet met geheel mijn persoon opkomen voor de anderen. Dit bewustzijn leeft in iederen eerlijken zeeman en in ieder bergbeklimmer. Dit bewustzijn heeft in alle loopgraven, in alle belegerde forten, in alle schuilkelders deze aan het wonderbare grenzende kameraadschap geschapen, welke de inzet van het leven als een eenvoudige plicht beschouwde". Waar mensenliefde aan dovemansoren preekte, daar slaat nu mensenleed zijn kansel op en preekt zo luid, dat zelfs doven het horen.

De oorlog is een zielige **openbaring van de voosheid en vergankelijkheid der wereld** en de rampzalige gebrekkigheid van den mens. „In alle aardse dingen ligt de kiem van vergankelijkheid. Iedere aardse weg loopt ergens dood. Ieder aardse leven wordt op zekere dag begraven. Maar al dit vergankelijke en ontoereikende, al dit, wat langzaam afbrokkelt of verwelkt, en het lijden, dat daarin ligt besloten, krijgt een andere betekenis, wanneer men de grote waarheid erkent, dat het menselijk leven een tocht is naar God en naar het oude vaderland". Tijdens de oorlog ontwaren we met ontzetting, hoe het proces van verval en ontbinding zich ontwikkelt in steeds sneller tempo.

De prostitutie der technische beschaving.

De meest trotse, machtige bouwwerken zien wij in enige ogenblikken vergaan tot een stinkende hoop gruis en puin. Het zijn niet meer vervallen uitgeleefde mensenwrakken, die neerzijgen, maar het is de levenskracht der volken, die ligt te verbloeden in het slijk der slagvelden, het zijn de rijkste idealen en de mooiste gaven, die in roekeloze spilzucht worden geofferd. De koning der schepping heeft de edelste uitingen van zijn vorstelijk vernuft geprostitueerd in de slavernij der felste hartstochten. De sierlijke, zilveren vogels soepel zwenkend in het luchtruim op een wenk van mensenhand, in hun bliksemsnelle vlucht zo trots op hun zending: de volken der wereld dichter bij elkaar te brengen, zijn verminkt tot grauwe vuurspuwende, dood en verderfbrakende monsters; de elegante, zachtvoortsuizende luxe wagens zijn verworden tot monsterlijke, wanstaltige, voorthobbelende, rammelende knetterende tanks. Dat is de triomf van den mens over de stof; de aanbidding van en de luchtige dans om het gouden kalf is geworden tot de vergoding van het stomme koude staal, en het speurend kruipen in het stof naar stinkende olie. Verbeeldt u eens, dat — zoals in een sprookje — een groep dieren plotseling met verstand en spraak begaafd zou worden, en dan een modern slagveld zouden betreden, wat zouden zij van ons denken en zeggen? Zouden zij ons nog voor redelijke schepselen aanzien? Dat is geworden van den trotsen mens, die in verblinde eigenwaan meende, God niet meer nodig te hebben.

Dit zijn nog maar enige aspecten van de tegenwoordige wereldtoestand. Maar deze visie is meer dan voldoende om gevolgtrekkingen te maken omtrent de aard en de doeltreffendheid der middelen, die ons christenen ten dienste staan ter redding van de wereld, tot herstel van recht en vrijheid. Dat wil niet zeggen, dat wij de louter natuurlijke middelen mogen verwaarlozen, dat wij, waar onze bijdragen of diensten worden gevraagd, ons mogen verontschuldigen met de vrome uitvlucht: ik bid wel een rozenhoedje, dat is toch het krachtigste wapen. Ook hier geldt het oude Nederlandse spreekwoord: Help uzelf, dan helpt u God! Doch het gevaar voor het tegenovergestelde is veel groter, dat wij nl. in onze ijver en vurigheid voor louter materiële weerbaarheid, geen aandacht genoeg schenken aan de krachtige bovennatuurlijke middelen ,waarover wij beschikken. Tot welk practisch inzicht kunnen nu deze beschouwingen ons leiden?

De erkenning van de waarheid, (of ten minste de waarschijnlijkheid) dat God de verdorvenheid en misdadigheid van de Nazie-practijken toelaat om ons een heilzame tuchtiging toe te dienen, moet ons tot inkeer en bezinning stemmen, en vooral tot een ernstig onderzoek, welk deel wij in deze schuld hebben bijgedragen, die zulk een straf heeft verdiend. En bij dit onderzoek dienen wij ons te laten leiden door Jezus' ernstige waarschuwing: „Wee u, Corozaïn, wee u, Betsaïda, want zo in Tyrus en Sidon de wonderen waren geschied, die in u geschied zijn, dan zouden zij reeds lang boete hebben gedaan!

Voor Tyrus en Sidon (heidense steden) zal het dragelijker zijn in het oordeel dan voor u (die God kent)."

Onze eigen houding.

Zo zal voor ons, christenen, voor ons, die God als Heer erkennen, de verantwoordelijkheid ook nu veel zwaarder zijn, dan voor hen, die wellicht zwaarder misdeden, maar die de boosheid van hun misdaden niet konden meten in het licht der Godheid, die zij niet kenden. Gebrek aan Christengeest, een gemis in dwalenden, betekent zware schuld in christenen. En laten wij in dit punt onbarmhartig zijn jegens onszelven; het gaat hier niet om uiterlijkheden: om gebed en kerkbezoek, lidmaatschap van verenigingen, onze verhouding tegenover den pastoor: het gaat eenvoudig om de practische toepassing van de christenleer, die wij belijden, in geheel ons leven over geheel de linie, zowel in onze opvattingen en principiepen als in handel en wandel, overal, ieder ogenblik van ons bestaan. Zijn wij hierin tekort geschoten, welnu, dan zijn wij schuldig, dan zijn wij strafwaardig, dan moeten wij erkennen, dat ook wij medeoorzaak zijn aan de rampen, die nu de wereld treffen. Dan kan alleen onze nederige schuldbekentenis en ons ernstig streven naar levensvernieuwing in christelijke geest de schuldenlast der wereld verlichten en dus het einde der straf naderbij brengen.

Onze gemeenschappelijke houding.

Wanneer wij aannemen, dat volgens Gods bestel gemeenschappelijk gedragen leed het meest doeltreffend middel is, om de ingeboren eigenliefde te doden en de mensen saam te binden in eendracht en verdraagzaamheid, dan beseffen wij pas, dat ook wij in dit opzicht een machtig deel kunnen bijdragen, door ònze opvatting, ònze beoefening van de naastenliefde. l'Union fait la force; Eendracht maakt macht, geldt nu meer dan ooit. Welnu, waar vinden wij een sterker motief tot eenheid, waar een hoger ideaal, een schitterender voorbeeld dan in Jezus' gebod: „Hebt elkander lief, zoals Ik u heb liefgehad!" De liefde tot het gemeenschappelijk Vaderland in nood stelt Jezus' liefdegebod in een nieuw licht, en voert onze vaderlandsliefde en saamhorigheidsgevoel tot ongekende kracht.

De waarde van het lijden van ons land.

En als wij dan ten slotte in deze rampspoedige dagen een openbaring zien, van de waardeloosheid van al het aardse en de broosheid en boosheid van de menselijke natuur, dan ontdekken wij pas de waarde van lijden en tegenslag.

Wat bouwen wij nog op een wereld, die ons zó bedrogen heeft in haar beloften? Wij zijn van niets meer zeker, waaraan wij zo gehecht waren, wat wij als onmisbaar achten: weelde, schoonheid, genot. De grond wankelt onder onze voeten, en de lucht is somber van donkere dreiging. Dan blijft er maar één lichtpunt: een blind vertrouwen op Gods Voorzienigheid, de zekerheid, dat God zich meer Vader zal tonen, naarmate wij trouwer onze kinderplicht jegens Hem hebben vervuld. Deze gedachte bevat een onwaardeerbare versterking van ons plichtsbesef, onze karaktersterkte, onze koelbloedigheid in tijd van gevaar en vooral ons optimisme.

Waar vinden wij een krachtiger pantser tegen alle wanhoop en angst, alle onrust en zorg, waar een rijker bron van vertrouwen tegen alle menselijke berekeningen en voorspellingen in, tegen alle teleurstellingen en ontgoochelingen, tegen alle laagheid en verraad dan in deze heerlijke belofte:

Voor hen, die God beminnen, werkt alles mede te goede!"

De gedachten komen zo treffend tot uiting in de liturgische gebeden der Kerk „in oorlogstijd", welke onze Apostolisch Vicarius elke dag in ons staatsdeel laat bidden:

„God, Die de oorlogen vernietigt en de bestrijders van hen, die op U hopen, door de macht van Uw verdediging overwint, schenk aan Uw dienaren, die Uw barmhartigheid afsmeken, Uw bijstand, opdat wij U, na het bedwingen van het geweld hunner vijanden, in onophoudelijke dankzegging loven: Door Jezus Christus Onzen Heer".

Na deze nederige boete-acte kunnen wij met des te meer aandrang Gods bijstand afsmeken:

„God, heerser over alle vorstendommen en vorsten, Die ons geneest door ons te slaan, en behoudt door te vergeven, strek Uw barmhartigheid over ons uit, opdat wij de rust des vredes, door Uw macht bewaard, als een middel tot onze verbetering mogen gebruiken: Door Jezus Christus Onzen Heer".

„Almachtige, eeuwige God, in wiens Hand aller machten en de rechten van alle staten zijn: zie neder tot hulp der christenen; opdat onze vijanden, die in hun geweld vertrouwen stellen, door de kracht van Uw Rechterarm worden verbrijzeld."

Bezinning op het verleden, vertrouwen in de toekomst, dankbaarheid jegens hen, die vielen, en die wij als christenen zo krachtdadig kunnen helpen door ons gebed — laten dit onze gevoelens zijn. En wij kunnen er zeker van zijn, dat wij zo onschatbaar veel bijdragen tot de overwinning in de eindstrijd, de zegepraal der gerechtigheid en de bevrijding van ons dierbaar Nederland!

**Wie d'Amigoe leest,
Verfrist hart en geest.**

Uitbreiding olie-productie in Zuid-Amerika voorzien.

Venezuela krijgt eigen raffinaderijen.

Phil Clarke seint uit New York: Ralph W. Gallagher, President van de Standard Oil Company van New Yersey, deelde mede, dat volgens zijn mening Zuid-Amerika en in het bizonder Venezuela en Colombia „de grootste toekomst hebben in de uitbreiding van 's werelds olie productie-capaciteit".

De Heer Gallagher, die onlangs teruggekeerd is van een inspectie-reis door de Venezolaanse olieproductie- en raffinaderij-centra, voorspelde in een onderhoud, dat de productie van ruwe olie in Venezuela spoedig een millioen vaten per dag zal bedragen, of bijna tweemaal zoveel als de huidige dagelijkse productie van 585.000 vaten. Verder voorspelde hij de uitrusting en de ontginning van grote nieuwe olievelden in het binnenland van Colombia na de oorlog, vooral langs de bovenloop van de rivier de Magdalena.

De Heer Gallagher zeide van plan te zijn binnen enkelen maanden een reis naar Colombia te ondernemen „om de olie-velden en grote productiemiddelen in dat land te inspecteren."

Van Venezuela, het grootste olieland in Zuid-Amerika, zeide de Heer Gallagher:

„Er zullen nieuwe pijpleidingen worden aangelegd, zodra de materialen worden ontvangen; **er zullen nieuwe raffinaderijen worden gebouwd;** en nieuwe velden zullen ontgonnen worden afgezien van de gestadige uitbreiding der huidige gebieden die olie produceren". Hij zeide, dat het tekort aan materiaal voor de uitbreiding der werkzaamheden de uitvoering van het program enigszins hindert, doch voegde daaraan toe, **dat dit nadeel grotendeels wordt goedgemaakt door de toeneming van het tonnage aan tankschepen.** Hij verklaarde, dat de productie-organisatie van de Standard Oil Company in Venezuela, de Creole Petroleum Corporation, thans bronnen aanboort nabij Puerto Cumarebo, langs de Oostkust in de Staat Falcon. **Indien de proeven slagen zal een nieuw veld geopend worden, dat gemakkelijk toegankelijk is voor haven- en scheepvaart-faciliteiten.**

„Een comité van technici doet thans een onderzoek in Venezuela om geschikte plaatsen voor het bouwen van nieuwe raffinaderijen te vinden", aldus de Heer Gallagher.

Hij prees Venezuela voor zijn snelle industriële ontwikkeling en verklaarde voorts:

„Wij zijn trots op het feit, dat 95% van onze employee's in Venezuela Venezolanen zijn. Vele employee's worden opgeleid tot technici en zij tonen grote vaardigheid en geschiktheid". Verder zeide hij, dat vele employee's in de Verenigde Staten van Noord-Amerika worden opgeleid en thans hulp bieden in het opleidingsprogramma voor andere arbeiders.

De 62-jarige olie-directeur, die op 16-jarige leeftijd in de oliehandel ging, zeide dat volgens de mening van de oliemensen de nieuwe Venezolaanse Petroleumwet een grote uitbreiding van de industriële werkzaamheden en emploi in Venezuela ten gevolge zal hebben. **De wet, welke op 13 Maart door de Regering van President Isaias Medina Angarita van kracht gemaakt werd, bepaalt, dat de oliemaatschappijen, welke nieuwe concessies over lange termijn krijgen, raffinaderijen in Venezuela zullen moeten bouwen en handhaven.** De Heer Gallagher zeide als zijn mening over deze wet: „Zij bekent de werkverschaffing aan talrijke Venezolanen bij het bouwen en exploiteren van de raffinaderijen alsook bij de uitbreiding van andere industriële werkzaamheden, die nauw met de oliehandel verwant zijn" (New York, (AP) 24.11).

AP-man Phil Clarke tekent hierbij nog aan, dat de huidige olieproductie in het Caraïbische gebied 705.000 vaten [overal wordt over „barrels" gesproken — Red.] per dag bedraagt. De Petroleum Administratie voor de Oorlog schat, dat de productie in het jaar 1944 zal worden gebracht op 990.000 vaten per dag, tussen de 85 en 100 procent van de capaciteit. Deze opgevoerde capaciteit zal vergezeld gaan van grotere toewijzingen van materialen voor het onderhoud der pijpleidingen en de bouw van nieuwe installaties.

De productie in Venezuela zal naar verwachting stijgen van de huidige productie van 585.000 vaten per dag tot 990.000 vaten het volgend jaar en in Colombia van de huidige 60.000 vaten tot 80.000 vaten.

De productie in Trinidad bedraagt thans ongeveer 60.000 vaten per dag; deze zal het volgend jaar waarschijnlijk hetzelfde blijven. Maar het is hoofdzakelijk door het grootse program van proefboringen en nasporingen door de oliemaatschappijen, dat de olieproductie in Zuid-Amerika binnen de volgende jaren en vooral na de oorlog sterk zal toenemen. In Venezuela alleen voorspellen de oliemaatschappijen een dagelijkse productie van een millioen vaten.

Noordamerikaanse maatschappijen beheren bijna 60% van de huidige Zuidamerikaanse productie en de Britten 23%; de rest behoort aan andere Geallieerde landen.

Nu de Verenigde Staten hebben bekendgemaakt, dat toestemming gegeven is om in 1944 voldoende materiaal uit te voeren om 800 bronnen in den vreemde aan te boren en uit te rusten, waarvan een groot gedeelte is bestemd voor Zuid-Amerika, neemt het vooruitzicht van een ogenblikkelijke uitbreiding der olieproductie in Venezuela en Colombia nog grotere betekenis aan.

In de Oostelijke en Centrale delen van Venezuela, vooral in het Guarico-gebied, worden nieuwe bronnen aangeboord. **De Directeur van een oliemaatschappij voorspelde, dat de velden van het Meer Maracaibo, welke thans het grootste percentage produceren van de olie, die door Venezuela wordt uitgevoerd, „een ontzaggelijke uitbreiding zulen zien binnen de volgende drie tot vijf jaren".** Twee nieuwe bronnen zijn onlangs gereedgemaakt in het Mercedes-veld, op ongeveer 300 kilometer van de kust, doch de olie-reserves daar moesten worden „teruggedrukt" vanwege het gebrek aan verschepingsmiddelen. Een zegsman van de maatschappij, welke dit veld beheert, voorspelde, dat het „binnen anderhalf jaar op volle schaal de olieproductie zal hervatten mits er materiaien beschikbaar zijn". De Creole Petroleum Corporation in het gebied nabij de kust verzwakken; indien dit blijkt van nut te zijn bestaat de mogelijkheid dat een geheel nieuw veld in Venezuela zal worden geopend.

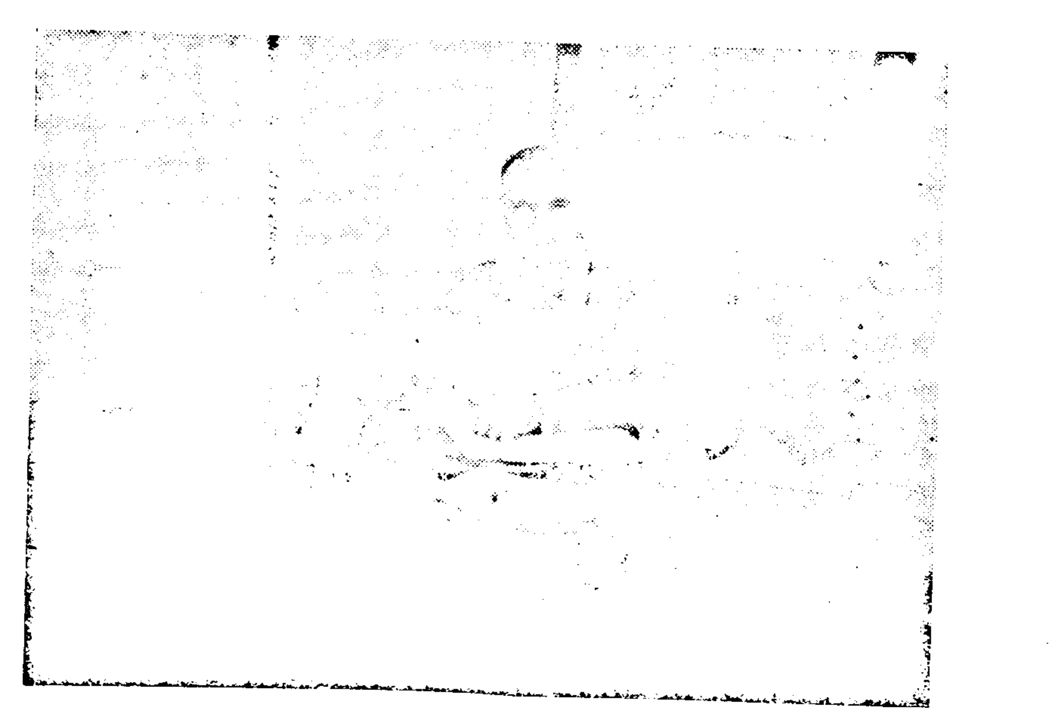
In Colombia gaat het op dezelfde wijze. De ontdekking van een nieuw veld, genaamd El Dificil, heeft het aantal van de gebieden, welke olie opbrengen, gebracht op acht. Twee nieuwe bronnen van betrekkelijk grote dagelijkse productie zijn onlangs in gebruik gesteld in de Barco-concessie van de Colombian Petroleum Company. Het vervoer geschiedt per pijpleiding naar de haven Covenas. Andere bronnen zijn tot ontginning gebracht door de Tropical Oil Company in de velden Infantas en Las Ciras nabij Barranca Bermeja.

Een proefboring zal binnenkort worden gedaan op ongeveer 65 kilometer ten Zuiden van de monding der rivier de Sinu in Colombia; in dit gebied werd tot nu toe geen olie ontgonnen. Indien men succes heeft zou er een nieuw veld geopend kunnen worden. In Colombia biedt de ontdekking van olie in het gebied van El Dificil de grootste mogelijkheden voor de opvoering van de productie in dat land, volgens vertegenwoordigers van de oliemaatschappij. Het veld ligt op een plateau van ongeveer 150 meter boven de zeespiegel en op slechts 110 kilometer van de getijstroom. Indien goed ontgonnen zal de voorraad gemakkelijk te bereiken zijn voor de verscheping. Alle andere velden in Colombia liggen in berg- of bosterrein ver van de natuurlijke vervoerwegen of havens.

Maar niet alleen olieboringen hebben Zuid Amerika gemaakt tot een der voornaamste vindplaatsen van olie. Twee nieuwe raffinaderijen — één te Caripito aan de Oostkust van Venezuela en de andere in het Westelijk deel van Venezuela te San Lorenzo — „kraken" de ruwe olie tot een product van hoog gehalte.

Drie nieuwe raffinaderijen zijn gevestigd op Curaçao en Aruba; de laatste komt het volgend jaar in werking. Bovendien worden nieuwe installaties voor het raffinaderijen van vliegtuiggasoline gebouwd op beide eilanden.

Er kunnen niet veel inlichtingen worden verstrekt over de aanlegging van nieuwe pijpleidingen welke de nieuwe velden in Venezuela en Colombia dienen, doch de Sinclair Refining Company maakte bekend, dat stappen gedaan worden voor de ogenblikkelijke opvoering van de draagcapaciteit van haar pijpleiding naar Vera Cruz in Venezuela. De huidige draagcapaciteit van 40.000 vaten per dag zal worden gebracht op 75.000 vaten door het gebruik van nieuwe pompstations. De olielui hebben over het algemeen de nieuwe Venezolaanse olie-concessie-overeenkomst geroemd als van biezondere stimulans tot een grotere productie van olie in dat land. (New York, (AP) 24.1).

KOLONEL RATTAN.

Kolonel William V. Rattan, Commandant der grondstrijdkrachten op Curaçao en Aruba sedert Juli 1942, heeft dezer dagen ons eiland verlaten om elders een nieuwe post te aanvaarden. Namens den Gouverneur heeft Luitenant Emile C.J.M. van de Laarschot hem op het vliegveld uitgeleide gedaan.

Kolonel Rattan heeft langer dan enige andere Noordamerikaanse Bevelhebber hier gediend en was reeds een bekende figuur niet alleen in militaire- maar ook in burgerlijke kringen. Niettegenstaande zijn hoge militaire post plaatste hij zich nooit op de voorgrond, hoewel hij bij alle belangrijke gelegenheden aanwezig was. De bevordering van de goede samenwerking tussen de Nederlandse en Noordamerikaanse troepen heeft hij tijdens zijn verblijf hier als een zijner voornaamste plichten beschouwd. De sport had steeds zijn grote belangstelling en vooral bij zijn eigen mannen heeft hij deze steeds aangemoedigd. Wij geloven echter niet, dat hij hieraan alleen zijn grote populariteit bij de manschappen te danken had.

Moge Kolonel Rattan goed gaan in zijn verdere loopbaan als krijger. Persoonlijk wensen wij hem de beste gezondheid en een veilige terugkeer in zijn Texas toe.

WERELDNIEUWS

WISSELING VAN VENEZOLAANSE CONSULS.

Op Maandag a.s. zal de Venezolaanse Consul Generaal de Heer Eleazar Morrison vertrekken en hier als zodanig worden vervangen door den Heer Dr. Tomas Pacanins. De Heer Morrison kreeg de post toegewezen van Consul Generaal der Verenigde Staten van Venezuela in de stad New York.

Velen zullen node den energieker Heer Morrison zien gaan, die binnen de betrekkelijke korte tijd van zijn verblijf op dit eiland vele vrienden heeft weten te maken. Wij hopen, dat het hem goed zal gaan in de grootste stad van het Westelijk Halfrond.

Dr. Tomás Pacanins, die hem komt vervangen, was Minister van Openbare Werken in het onlangs afgetreden cabinet. Vroeger was hij Consul Generaal in New York en President van de Staat Carabobo.

Wij roepen hem hierbij een hartelijk welkom in ons midden toe. Moge zijn toekomstige arbeid hier de vriendschapsbanden tussen het Staatsdeel Curaçao en de Republiek Venezuela steeds hechter maken.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 24 November veroverden onze troepen ten Zuiden van Krementsjug Anufrievka, districtscentrum van het Kirovgrad-gebied alsook Konstantinovka en 2 andere plaatsen.

In de gebieden van Tsjerniakhov en Brusilov sloegen onze troepen met succes de vijandelijke tegenaanvallen af en verbeterden zij hun stellingen.

Aan de benedenloop van de rivier de Pripet vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij het districtscentrum Khoiniki. Verder namen zij meer dan 60 andere plaatsen, waaronder 20 grote.

In het gebied ten Westen van Retsjitsa vorderden onze troepen en veroverden zij verschillende plaatsen. Ten Noorden van Gomel leverden onze troepen gevechten ter uitbreiding van hun bruggehoofden op de rechteroever van de rivier Sosj.

In andere sectoren van het front vonden intensieve verkenningsactiviteiten plaats alsook artillerie- en mortierenduels. Op 23 November vernielden of beschadigden onze troepen aan alle fronten 62 Duitse tanks. 44 Vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 24.11).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Een bericht uit de Zwitserse grensstad Chiasso in de „Basler Nachrichten" zegt, dat volgens mededeling van Katholieke kringen Zijne Heiligheid de Paus een bemiddeling tussen de Geallieerden en Duitsland ondernomen heeft. Het bericht kon niet bevestigd worden in diplomatieke of kerkelijke kringen te Bern en mogelijk behoort het weer tot de bekende zenuwenoorlog.

De correspondenten van de „Basler Nachrichten" deelt echter mede, dat Zijne Heiligheid de Paus onttegenzeggelijk de diplomatieke besprekingen heeft opgevoerd en de laatste dagen de Duitse, Britse, Franse en Noordamerikaanse Gezanten bij de Heilige Stoel ontvangen heeft.

NIEUWE AALMOEZENIER.

In een gedeelte van onze editie van gisteren konden wij nog de aankomst melden van den Zeereerwaarden Heer Wily, aalmoezenier der Noordamerikaanse heirscharen in het gebiedsdeel Aruba.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Het hier volgende „ingezonden stuk" kwam te laat in ons bezit voor plaatsing in de krant van gisteren, om het belang echter plaatsen wij het nog heden.

Ingezonden stukken dienen tenminste 24 uur van te voren binnen te zijn: Redactie.

Gaarne maak ik van deze gelegenheid gebruik om openlijk mijn afkeuring kenbaar te maken over de te houden verkoop van de goederen die toebehoren aan onze vrienden en collega's die het ongeluk hadden om juist tijdens de inval in Nederland met verlof te zijn.

Deze goederen zijn meestal aan vrienden of instellingen in bewaring gegeven en ongetwijfeld zullen zich hieronder artikelen bevinden die de eigenaren absoluut niet zouden willen missen omdat zij bijv. symbolische waarde bezitten; stukken waaraan men zeer gehecht kan zijn terwijl zij voor buitenstaanders slechts een geringe waarde hebben. Hier op Curaçao is het daarom onmogelijk te beoordelen welke artikelen eventueel wèl of absoluut niet gemist kunnen worden.

Deze verkoop geschiedt op last van de Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd en in vele gevallen tegen de wil van de bewaarders en nog wel op een tijdstip dat de hereniging met Nederland ons dichterbij lijkt dan ooit.

Dat de bezittingen van vijandelijke onderdanen werden verkocht vind ik zeer juist en logisch doch dat onze eigen landgenoten in dit opvatting van eigen landgenoten in dit opzicht een zelfde behandeling ondervinden, lijkt mij geen juiste opvatting van deze Commissie die is aangewezen om de belangen van deze slachtoffers te behartigen.

Zij hebben gedurende de bezetting in het Moederland onnoemelijk veel onrechtvaardigheden te accepteren en wellicht prijzen zij zich nog gelukkig dat hun bezittingen te Curaçao zo veilig en onvervreemdbaar voor hun bewaard blijven.

Volgens mij zijn zij dan ook zedelijk verplicht om dit te doen.

Ik kan mij de teleurstelling en verontwaardiging levendig voorstellen als men later verneemt op welk een wijze hun belangen door eigen landgenoten werden behartigd.

Bovendien kan de geldsom die hun dan met aftrek der verkoopskosten ter hand wordt gesteld nooit voldoende zijn om er zich tegen de gestegen prijzen een nieuwe uitrusting voor aan te schaffen.

Ik neem aan dat deze verkoop wettelijk verantwoord is, doch m.i. zijn dan de betreffende wetsartikelen of niet goed ofwel zij worden op een verkeerde wijze geïnterpreteerd.

Om al deze redenen kan ik er persoonlijk niet toe komen iets op de a.s. veiling te gaan kopen, doch het lijkt mij ook weer niet gewenst dat alle particulieren dit standpunt innemen, omdat hierdoor minder scrupuleuze handelaren de artikelen des te goedkoper zouden kunnen opkopen hetgeen de opbrengst alleen maar zou verminderen.

De enigste redding lijkt mij hier nog mogelijk indien de bevoegde autoriteiten haar opvatting over het behartigen van deze particuliere belangen nog tijdig wijzigen en de verkoop doen staken.

Mochten er tegen mijn zienswijze gegronde, niet op bureaucratische maar op menselijke opvattingen gebaseerde argumenten zijn aan te voeren, dan hoop ik dat men dit openlijk zal bekendgeven opdat niet alleen bij mij doch ook bij vele anderen het gevoel zal worden weggenomen dat hier een groot onrecht wordt begaan.

W. Moulijn.

Naschrift: Ieder zal het met ons eens zijn, dat verkopen of veranderen van eigendommen, die men bewaring heeft, in elk opzicht onwaardig is. **Redactie.**

Nederland.

NOG 2 NEDERLANDSE VERENIGINGEN IN NEW YORK.

Uw aardig artikel over Nederlands Verenigings-leven rondom New York in uw blad van 16 November jl., gelezen te hebben, bemerkte ik dat u enkele verenigingen, die toch ook het Nederlands eVrenigings-leven vertegenwoordigen in en om New York niet vermeldde. Ik veronderstel, dat zulks uit onbekendheid met het bestaan van de verenigingen voortspruit.

Behalve de door u in uw bedoelde artikelen in New York en omgeving bestaan er nog de volgende Nederlandse verenigingen.

Een vereniging van Nederlands café en Hotel bedienden, waarvan mij de naam ontschoten is, **doch waar ik** op Koninginnedag 1941 te gast was op het feest ter ere van **onze Koningin.**

De **„Society of the Sons and Daughters of the Dutch Antilles"**, gevestigd in Harlem, N.Y. Die geregeld bijeenkomsten organiseren en wel speciaal op feestdagen van ons Koninklijk Huis. Deze vereniging stelt zich tot doel tot onderlinge steun. Leden van deze Sociëteit zijn kleurlingen van Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius.

„The Saba Benevolent Society". Deze vereniging is uitsluitend voor blanken van het eiland Saba. Om lid te zijn, moet men op het eiland Saba geboren zijn en uit beide blanke ouders. Het doel is onderlinge steun, doch doen zeer weinig aan feesten enz., bij Nederlandse Nationale feesten, en doen niets voor de Nederlandse zaak.

Meesten van die leden zijn dan ook Noordamerikaanse burgers en hebben weinig of geen contact met de overigen, daar residerende Nederlanders.

Louis Posner.

Naschrift: De Heer Posner heeft niet alleen ons doch ook den Nederlandsen organisaties in New York een grote dienst bewezen, daar da namen en adressen der beide verenigingen aldaar niet bekend zijn en niet op de officiële lijst van Nederlandse Verenigingen voorkomen. Wij danken den Heer Heer Posner ten zeerste.

Redactie.

DAMAVE, EEN SCHAVUIT.

Men herinnert zich, dat de bekende bankroetier en zwendelaar Roskam als „boerenleider" in Nederland met een zekeren Damave is afgezet. De laatste was „stafleider van de Landstand". Het sluikblad „Het Parool" schrijft, onder het hoofd „Nationaal socialisme is corruptie" een en ander over dezen Damave.

Hij was kantoorbediende voor de oorlog en werd ontslagen wegens diefstal, vervolgens was hij café-portier, begrafenisondernemer en auto-ondernemer. Twee keer ging hij failliet. En tenslotte werd hij klerk bij de arbeidsbeurs. Toen kwamen de Duitsers en N.S.B.-er Damave kreeg zijn kans. Roskam en Damave waren na een jaar schatrijk. Damave woont met zijn gezin van zes leden in een duur hotel. Zijn persoonlijke uitgaven bedroegen in 1942 ƒ 60.000. Roskam wist het, maar hij kon er niets tegen doen, omdat hij zelf van hetzelfde hout gesneden was. Het werd den Duitsers te bar en beide kameraden werden nu eindelijk ontslagen.

HULP BIJ DE VERDERE STUDIE.

Minister Bolkestein heeft voor Radio-Oranje uiteengezet, dat de regering na de oorlog de helpende hand zal bieden aan studenten, die, omdat zij weigeren de „loyaliteitsverklaring" te tekenen in de loop van hun studie ernstig zijn benadeeld. Waarschijnlijk zal dit geschieden door middel van financiële toelagen en door vereenvoudiging der examina.

ONDERWERELD EN „HITLERJEUGD".

S. Groeneveld, een bij de Soerabaiase politie welbekende onderwereld-figuur is door de Japanners benoemd tot lid van de Javaanse „Raad van Advies" en tot commandant van een Indo-Europees „Vrijwililgerscorps". Verder zijn de Japanners een soort Indonesische „Hitlerjeugd" aan het creëren. Kinderen worden gedwongen zich hierbij aan te sluiten en militaire pakjes te dragen.

BENOEMINGEN.

De Nijmeegse wethouder Mr. P. I. J. M. van der Velden en E. G. Kalvij zijn ontslagen en in hun plaats zijn benoemd de N.S.B.-ers Th. Hoogen (uit Treebeek) en H. Wolzak (uit Haarlem); de N.S.B.-er Mr. J. Kampstra is benoemd tot vice-president van het Gerechtshof te Amsterdam.

RANTSOENEN IN NEDERLAND STERK VERLAAGD.

Het boterrantsoen in Nederland is verlaagd tot 125 gram per twee weken; doch deze is bijna nooit te krijgen. De rantsoenen voor koek, snoepgoed en bisquit zijn van 10 tot 30 procent verlaagd; Kaas: 150 gram per 2 weken. Het boterrantsoen voor kinderen is voorlopig ongewijzigd gebleven.

BURGEMEESTERS.

Benoemd zijn tot burgemeesters van: Middelburg Mr. A. Meerkamp van Embden; Anloo J. Kooistra; Kortgene L. C. Slings; Wijk bij Duurstede J. v.d. Beke Calenfels; Houten A. W. Bosschaart! Veghel J. C. H. M. M. Sassen; Bedum J. C. Timmer; Olst Jhr. P. J. W. Coenen van den Oosterhoff; Barendrecht R. Brunsveld; Uithuizermeeden H. Homan; Workum C. P. Loojenga; Zuidbroeck D. ten Have; Horn G. H. Trijbels; Wessem J. H. H. Hermans; Hardinxveld J. W. Zuyderhoudt; Rhenen T. H. A. L. Dijksma; Steenbergen A. van der Graaff.

VRIENDELIJKHEDEN.

Prof. Van Genechten, de N.S.B.-er, vond laatst (zo vertelde Max Blokzijl op een vergadering te Tilburg) onderstaand rijmpje op zijn deur geschreven: „Als de Duitsers niet meer voor je vechten woont hier de weduwe Van Genechten." En kameraad Bol vond het volgende op zijn voordeur geplakt: „4711 is goed, maar Bol dood is beter."

UIT DE JAPANSE INTERNERINGSKAMPEN.

De G.P.D. deelt mede:

Het volgende is bekend uit de Japanse interneringskampen:

Tokio: Hier zijn 251 Nederlanders, tot December 1942 zijn daarvan 3 gestorven. Zij zijn voornamelijk tewerkgesteld bij het bouwen van dokken.

Osaka: 824 Nederlanders; 27 gestorven tot Maart 1943; **Fuksaka:** 762 Nederlanders: 67 gestorven tot Juli 1943; arbeid aan dokken en in mijnen. **Nakodate:** 403 Nederlanders; 65 gestorven tot Augustus 1943; arbeid in mijnen en fabrieken. **Taiwan (Formosa):** 96 Nederlanders. Landbouwarbeid: 4 gestorven tot Juli 1943. **Hongkong:** 28 Nederlanders; geen sterfgevallen tot October 1942.

Java: 16094 gevangenen; 82 sterfgevallen; **Borneo:** 185 gevangenen. **Malakka:** 780 gevangenen; **Thailand:** 1258 gevangenen.

NIET TE GROTE VERSPLINTERING.

Een aantal Nederlandse sluikbladen behandelt tegelijkertijd de vraag van het na-oorlogse aspect van Nederlands intern-politieke leven. Ofschoon hieromtrent verschillend inzicht bestaat, is men het eens over de noodzakelijkheid, dat er een breed opgezette partijenstelsel moet zijn en dat de terugkeer van kleine partijen niet meer gewenst is, „zoals deze door het stelsel der evenredige vertegenwoordiging werd mogelijk gemaakt."

Het sluikblad „Je Mantiendrai", dat over het algemeen uiting pleegt te geven aan de opvattingen der jongere generatie, vraagt waardering voor de voornaamste voor-oorlogse politieke partijen, „die zeer verdienstelijk werk hebben verricht" doch: deze partijen zullen gevolg moeten geven aan de eisen van de nieuwe tijd welke vragen om eenvoudiger politieke lijnen".

Het blad schrijft verder: „De grondslag onzer na-oorlogse binnenlandse politiek zal moeten zijn: de scheiding tussen vooruitstrevenden en conservatieven. De vooruitstrevenden zouden moeten omvatten al diegenen, die, de christelijke grondslag van Nederlands nationale leven erkennende, streven naar de grootst mogelijke sociale rechtvaardigheid en naar bescherming van den consument, terwijl het de taak der conservatieven zou moeten zijn als rem te fungeren op al te extremistische tendenzen".

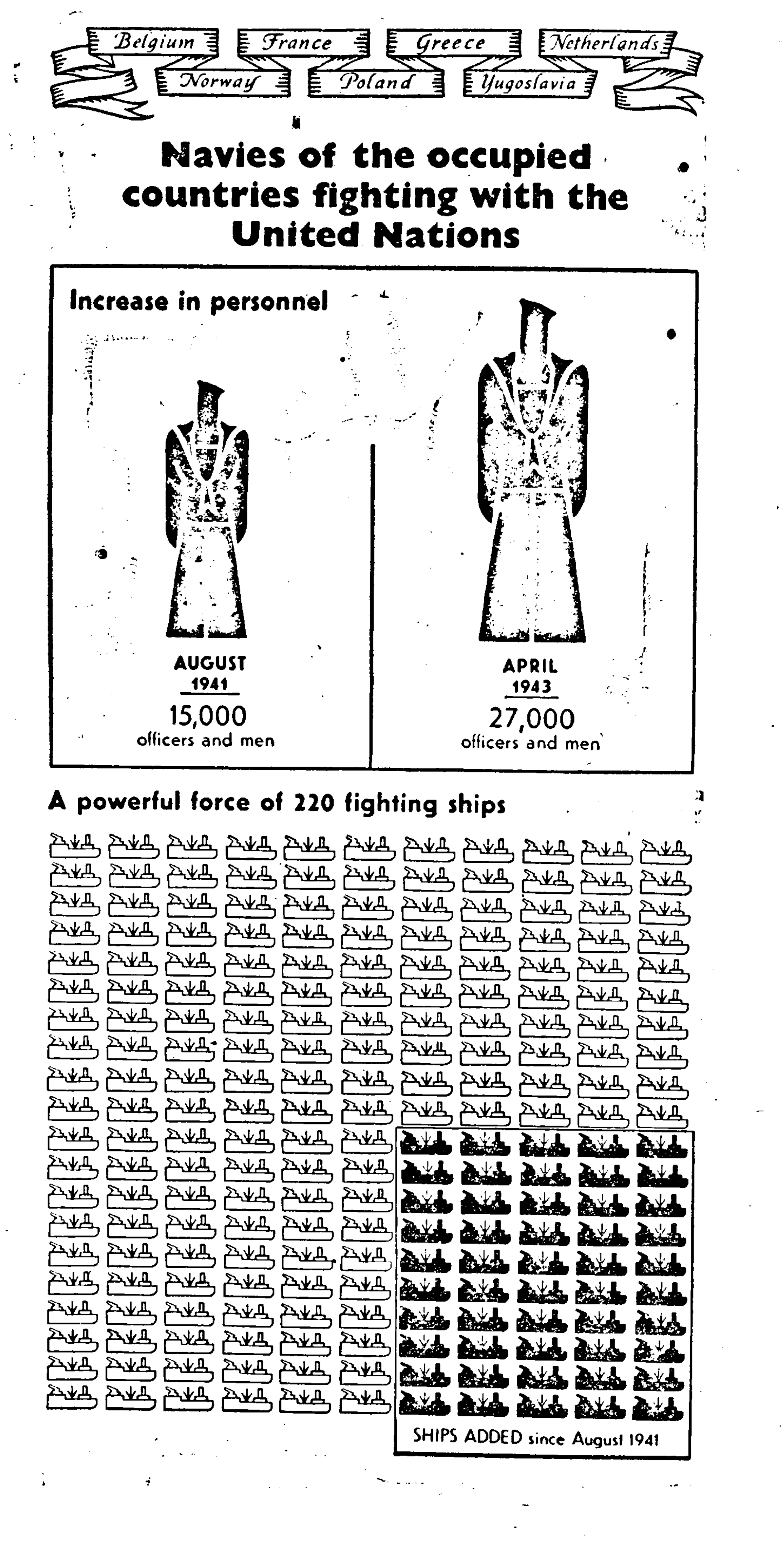
Sluikblad „Het Parool" (min of meer sociaal-democratisch) staat terugkeer van de grootste partijen, na een aanvankelijke partijloze periode, voor, welke partijloze periode op ongeveer een jaar wordt geschat, gedurende welke tijd een hergroepering zou kunnen plaats hebben, wellicht op andere grondslag dan de voor-oorlogse en in overeenstemming met de inzichten der jongere generatie.

„Het Parool" schrijft onder andere:

„Partij-machinaties moeten worden bevochten en het is belangrijk, dat, terwijl men de onmisbaarheid van partijen als zodanig erkent, een onmiddellijke terugkeer der oude partijen worde voorkomen. Sommige oude partij-machines waren gedurende de voor-oorlogse jaren goed op weg van de partijen een staat in de staat te maken. Wij moeten steeds voor ogen houden, dat de partijen middel zijn en geen doel en de partijen zelve moeten democratisch zijn in deze zin, dat mannen, die er leidende posities in innemen, deze niet eeuwig blijven bezetten".

(De G.P.D. tekent hierbij aan:

Het bovenstaande is een volledige reproductie van een Aneta-bericht, doch uiteraard niet de volledige weergeving van de artikelen uit de sluikbladen. Het zal zaak zijn deze volledige artikelen onder ogen te krijgen om er een volledig oordeel over te vellen. Zoals een en ander hierboven geformuleerd is, klinkt het wel zeer simplistisch. Met name de onderscheiding „vooruitstrevenden" en „conservatieven" doet kinderlijk aan. Wie zou zich op deze simplistische grondslag tot de conservatieven durven rekenen? Uiteraard zijn meningsuitingen uit Nederland zelf van het allergrootste belang. Zij verdienen onze eerbied. Doch zij zijn geenszins taboe. Zij staan voor discussie open. Ook hier op Vrij Nederlands gebied, dat, na de oorlog, nauw betrokken zal zijn bij de nieuwe ontwikkeling van het parlementarisme. Men houde wel in het oog, dat een sluikpers, samengesteld onder hachelijke omstandigheden en nerveuze spanningen, de dingen wel simplistisch **moet** stellen.)

DANKBETUIGING.

Langs dezen weg betuigt ondergeteekende na God, zijn hartgrondigen dank aan Dr. HUGENHOLTZ, de Eerw. Zusters en verplegend personeel van het St. Elisabeths Gasthuis voor hun liefdevolle zorgen gedurende zijn 3½ maand verblijf aldaar.

GUILLERMO FEDERICO FROILAN.
Curaçao, 25 November 1943.